

Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui

2025 m. rugsėjo 23 d., Nr. 25-138SM

DĖL PASTABŲ GYNYBOS IR SAUGUMO PRAMONĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTUI NR. XVP-600

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) atsižvelgdama į tai, kad artimiausiu metu Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete yra numatyti Gynybos ir saugumo pramonės įstatymo Nr. XIV-2647 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13-1 straipsniu įstatymo projekto (toliau – įstatymo projektas) klausymai, šiam įstatymo projektui žemiau teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

LVK vertina įstatymo projekto siekį sudaryti palankesnes sąlygas gynybos ir saugumo pramonės plėtrai Lietuvoje, skatinti investicijas bei stiprinti šalies gynybinius pajėgumus. Tačiau norime atkreipti dėmesį į vieną konkrečią nuostatą, kuri, mūsų nuomone, yra pernelyg siaura ir gali riboti pramonės augimą.

Pagal įstatymo projektą Gynybos ir saugumo pramonės produktų gamybos vystymo projekto (toliau – Gamybos projektas) statusas suteikiamas tik tiems subjektams, kurie yra sudarę ne mažiau kaip 1 mln. eurų vertės sutartis su NATO, Europos Sąjungos ar Ukrainos institucijomis. Toks apribojimas reiškia, kad bendradarbiavimas su kitomis patikimomis valstybėmis, kurios nėra NATO ar ES narės, bet turi aukštą reputaciją gynybos srityje – pavyzdžiui, Šveicarija, Japonija ar Australija – nebus laikomas tinkamu pagrindu šiam statusui gauti. Kadangi modernios karinės technologijos, tokios kaip bepiločių sistemų, optikos ar kibernetinio saugumo sprendimai, vystomos ir šalyse už ES bei NATO ribų, Lietuva rizikuoja prarasti inovacijų perspektyvas.

Siekiant išlaikyti projekto logiką – kad išimtinės sąlygos būtų taikomos tik patikimiems ir reikšmingiems projektams – siūlome formuluotę patikslinti. LVK nuomone, sutartys galėtų būti sudaromos ne tik su NATO, ES ir Ukrainos institucijomis, bet ir su kitų valstybių institucijomis, jei tokias valstybes Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu pripažįsta patikimais partneriais gynybos pramonėje. Tai užtikrintų nacionalinio saugumo interesų apsaugą ir kartu atvertų daugiau galimybių Lietuvos gynybos pramonei augti bei bendradarbiauti tarptautiniu mastu.

Siūlome įstatymo projekto 4 straipsniu papildomo 13¹ straipsnio 2 dalies 1 punktą išdėstyti taip:

„1) gynybos ir saugumo pramonės srityje veikiantis ar planuojantis veikti subjektas turi galiojančią ne mažesnę kaip 1 000 000 eurų vertės sutartį ar kelias ne mažesnę kaip 1 000 000 eurų bendros vertės sutartis, pagal kurias subjektas NATO institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, NATO valstybių narių, Europos Sąjungos valstybių narių, ~~ar~~ Ukrainos, **ar kitų valstybių, kurias Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu pripažįsta patikimomis gynybos pramonės partnerėmis**, institucijoms įsipareigoja tiekti karinę įrangą, nurodytą Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo pagrindu tvirtinamame bendrajame karinės įrangos sąrašė (toliau – Karinės įrangos sąrašas), ir (ar) ginkluotę, karinę techniką ir kitą įrangą bei technologijas, nurodytas Sąrašė, ir (ar) jų komponentus;“

LVK mano, kad toks pakeitimas būtų labiau subalansuotas, nes išlaikytų kontrolę dėl saugumo, bet nesuvaržytų galimybių Lietuvos įmonėms įsitvirtinti pasaulinėje gynybos rinkoje.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Originalas nebus siunčiamas. Saulius Mažlekas, el.p. saulius@lvk.lt, mob. +37063095006.